

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
BASHKIA ELBASAN

RELACION TEKNIK

RIVITALIZIMI I SHESHIT “KOZMA
NASKA”

PROJEKT ZBATIMI-

POZICIONI I OBJEKTIT

Zona ne te cilin shtrihet objekti i kontrates Studim-Projektim

“Rivitalizimi i sheshit “Kozma Naska” - ndodhet

në qendër të qytetit të Elbasanit.

Objekti kufizohet:

Në veri dhe veri perendim – Rruga Tomorr Domi

Në jug – Rruga Bulevardi Aqif Pasha

Në lindje - Rruga Çausht Asllani

Objekti që parashikohen të trajtohet në këtë detyrë projektimi përfshihen si pjesë e territorit administrativ të Bashkisë Elbasan

PUNIMET QE DO TE KRYHEN NE KETE OBJEKT

Ndertimi i shatervaneve- Dhene kjo sipas detyres se projektimit dhe ne projektin arkitektonik

Ndertimi i sistemit te vaditjes- Per nevojat e vaditjes te gjitha tubat do te plotesojne standardet kombetare dhe nderkombetare.

RRJETI I VADITJES

Çdo bime ka nevojë për një sasi ditore uji për tu rritur normalisht dhe për të kryer ciklin e normal të zhvillimit. Në vjeshtë dhe në dimër, në përgjithësi, mjaftojnë reshjet atmosferike dhe lagështia natyrale për të mbajtur bimët përherë të gjelbra ose në kushte zhvillimi normal. Për të ndihmuar rritjen gjatë periudhës pranverore nevojiten vaditje të shpeshta. Edhe në verë, kur humbja e ujit është më e madhe si pasojë e avullimit dhe reshjet atmosferike janë më të rralla, vaditja duhet të jetë e shpeshtë dhe e bollshme. Këshillohet që vaditja të kryhet natën ose jo në orët më të nxehta të ditës, kur temperatura e ujit i afrohet asaj të tokës: një “kercim” termik mund të bllokojë rritjen e bimeve. Sidoqoftë, vaditja nuk duhet të bëhet në orët më të nxehta: shpërdorimi i ujit nga avullimi do të ishte shumë i lartë, vecanërisht në bimët me gjethe të gjera.

Në tabelën e mëposhtme jepen sasitë e nevojshme për vaditje ditore për disa lloje bimesh. Sasitë jepen në litra në ditë.

	Sapombjelle	Zhvillim i plote
Livadh (fushe me bar)	4 per m ²	4 per m ²
Gardh me shkurre	4 per ml	8 per ml
Shkurre	8-16 per ml	4 per m ²

Shkurre gjethegjera	40-60 per bime	4 per m ²
Tropikale	60-80 per bime	60-80 per bime
Halore	40-60 per bime	Periodikisht
Kopsht	3 per m ²	3 per m ²

Per sigurimin e sasise se nevojshme te ujit eshte marre ne konsiderate varianti i shfrytezimit te ujerave nentokesore nepermjet nje puscpimi, duke eleminuar ne menyre kategorike vaditjen nga rrjeti shperndares i furnizimit me uje.

Sistemet e vaditjes mund te jene te disa llojeve: automatike, te komanduar ne distance, te programuar ose te thjeshte (qe ne pergjithesi kryhet nga personeli i Ndermarjes se Gjelberimit nepermjet vaditjes me tuba gome ose zorra uji te lidhura ne saracineskat perkatese te rrjetit te vaditjes). Sistemi automatik realizohet nepermjet pajisjeve perkatese qe

mund të jene shihedhes automatike, pompa, pikues automatike, programues ne varesi te lageshtires dhe temperatures, timer etj.

Ne pergjithesi, siperfaqet e mbjella me bar (livadhet), vaditen ne menyre automatike nepermjet shihedhesve automatike. Shihedhesit qe perdoren per vaditjen e siperfaqeve te medha te parqeve publike, fushave sportive etj (siperfaqe me te medha se 350m²), jane te tipit me turbine dhe jane te disponueshem per vaditjen e sektoreve nga 0-360⁰. Kendi i hedhjes se ujit varion nga 10⁰ deri ne 25⁰, ne varesi te terrenit dhe prodhuesit.

Siperfaqet e mbjella me shkurre ne pergjithesi vaditen ne menyre automatike nepermjet vaditesve me pika ose me curril te perqendruar, pasi vaditja me shihedhes do te shperdorim te ujit nepermjet gjetheve, sidomos ne periudhen e nxehte te dites.

Sipas kerkeses se bere nga Bashkia Elbasan, per vaditjen e lulishtes ne rastin tone eshte preferuar vaditja me zorre (tuba) gome nepermjet personelit te Ndermarjes se Gjelberimit te qytetit.

Sasia e nevojshme e ujit eshte llogaritur:

- Duke marre ne konsiderate sasite e nevojshme te ujit per siperfaqe te mbjella me bar
- Siperfaqja totale e gjelberuar
- Koha e vaditjes eshte konsideruar duke eleminuar vaditjen ne periudhen e nxehte te dites (kryesisht ne periudhen e veres)

Ne periudha kritike kur nevoja per vaditje eshte teper e larte si pasoje e temperaturave teper te larta dhe per periudha te zgjatura thatesire, sugjerojme qe te shtohet intensiteti i vaditjes dhe vaditja e pemeve te behet e ndare dhe ne nje moment te vecante nga siperfaqja e mbjelle me bar.

Nga e tere hapësira pjese e projektit me sipërfaqe totale rreth 19.300 m², sipërfaqja e gjelberuar është rreth 15.000 m². Sasia e nevojshme ditore e ujit është:

$$V_{\text{dit}} = 15000 \times 41/\text{dite}/\text{m}^2 = 60 \text{ m}^3$$

Duke pranuar një periudhë vaditje prej 12 orësh, duke eliminuar periudhën kritike në orët e nxehta të ditës (kryesisht në stinën e nxehtë të verës), prurja mesatare orare do të jetë :

$Q_{\text{mes}} = 60000/43200 = 1.38 \text{ l/s}$ ose $Q_{\text{mes}} = 1.5 \text{ l/sek}$ duke pranuar edhe humbjet e ujit nga rrjeti apo avullimi

Rrjeti vadites, sic e përmendëm dhe me sipër, është konceptuar të bëhet me zorra (goma uji), të cilat do të menaxhohen nga personeli i Ndermarjes së Gjelberimit të qytetit. Zorrat do të furnizohen nga një sistem saracineskash të vendosura brenda pusetave të vendosura në një largësi të caktuar nga njëra tjetra. Secila saracineske (dalje uji) nëpërmjet zorrave të ujit perkatëse do të mbulojë një sipërfaqe qarkore të caktuar, duke bërë të mundur kështu mbulimin e tere sipërfaqes dhe vaditjen e saj me sasinë e nevojshme të ujit.

Dimensionet e daljeve dhe zorrave të ujit janë pranuar me dimension 1", në mënyrë që sasia e ujit për secilën dalje të jetë e konsiderueshme, duke zvogëluar kështu kohën e nevojshme për vaditjen e secilit sektor dhe për të ulur numrin e personelit të nevojshëm. Sugjerojmë që për vaditjen në periudhë kur nevoja për ujë është e lartë të vihen në punë në të njëjtën kohë 2-3 zorra vaditëse.

Sic e përmendëm dhe më lart, sasia e nevojshme e ujit për vaditje do të sigurohet nëpërmjet një pusçpimi që do të ndërtohet brenda territorit të lulishtes pjese e projektit. Thellessia e pusçpimit apriori në këtë fazë është pranuar rreth 100 -110 m.

Sugjerojmë që fillimi i ndërtimit të rrjetit vadites të bëhet vetëm pasi të jetë hapur dhe testuar pusçpimi, në mënyrë që të provohet sigurimi i sasise së nevojshme të ujit për vaditje.

Shfrytëzimi i ujërave nëntokesore do të bëhet nëpërmjet një elektropompe zhytëse centrifugale me diametër 4". Fuqia e pompës është llogaritur për lartësi $H_{\text{tot}} = 150 \text{ m}$ (duke pranuar presionin e punës së rrjetit vadites rreth 4 bar) dhe prurje $Q_{\text{mes}} = 1.5 \text{ l/sek}$:

$$N = \frac{\gamma QH}{102\eta} = 3.75 \text{ kW}$$

Nga kataloge perkates eshte perzgjedhur tipi i pompes me karakteristikat e meposhte:

- $H_{tot} = 150$ m
- $Q = 1.67$ l/sek
- $N_p = 4.0$ kW

Furnizimi i pompes me energji do te behet me nje linje te vecante te lidhur me kabinen prane Turizmit te Elbasanit.

Punoi .Ing. Erion STAMBOLLXHIU

